

Företag

Datum

Version

Deltagare

Framtagen av

Godkänd av

Checklistan används av ansvarig chef för undersökning av arbetsmiljön. Skyddsombudet ska medverka och anställda bör göras delaktiga vid såväl undersökningen som vid utformning och genomförandet av åtgärder.

Listan baseras på följande föreskrifter:

AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete	AFS 2006:6 Användning av lyftanordningar och lyftredskap
AFS 2009:2 Arbetsplatsens utformning	AFS 2014:43 Kemiska arbetsmiljörisker
AFS 2006:4 Användning av arbetsutrustning	AFS 2001:3 Användning av personlig skyddsutrustning
AFS 2005:16 Buller	AFS 1999:7 Första hjälpen och krisstöd
AFS 2006:5 Användning av truckar	AFS 2009:7 Artificiell optisk strålning
AFS 1988:4 Blybatterier	AFS 1998:5 Arbete vid bildskärm
AFS 2012:2 Belastningsergonomi	

Förklaringar och tips på användning av checklistan

Svarskolumnen Checklistan innehåller färdiga frågor för att underlätta undersökningen. Hoppa över de frågor som inte är relevanta genom att till exempel stryka ett streck i svarskolumnen. I övrigt besvaras frågorna med Ja eller Nej – och helst undantagsvis med delvis.

Riskkolumnen Gör en riskbedömning för de relevanta frågorna. Beroende på situation kan riskbedömningen göras direkt när frågan besvaras eller i ett senare skede med hjälp av expertis som inte är med vid undersökningen. Vi rekommenderar den enkla riskklassningen som du ser här bredvid. Det kan vara lämpligt att samtidigt markera de frågor som behöver åtgärdas, till exempel genom att rita en cirkel runt den gjorda riskbedömningen. Nu har du skapat en **skriftlig riskbedömning** som alla verksamheter med anställda ska göra enligt AFS 2001:1.

Åtgärd Åtgärden utarbetas i samråd med dem som berörs och vid behov med hjälp av (extern) expertis. Själva åtgärden bör föregås av en analys i vad som orsakar risken och åtgärdsförslaget bör helst inkludera en uppskattning av kostnaderna för åtgärden. Ansvarig chef beslutar om åtgärden, vem som ska utföra åtgärden och till när den ska vara klar. Nu har du skapat en **skriftlig handlingsplan** som alla verksamheter med anställda ska göra enligt AFS 2001:1.

Ansvarig för utförande Ansvarig chef som dock kan ha delegerat det praktiska arbetet till annan person. I så fall kan båda namnen anges.

Kontroll utfört datum Ansvarig chef kontrollerar att åtgärden är utförd.

Enkel riskklassning

Klassning av risk	Bedömning av risk för ohälsa eller olycksfall
Låg	Ej behov av åtgärd
Medel	Åtgärdas så långt rimligt
Hög	Åtgärdas snarast. Vid mycket allvarlig risk krävs åtgärd innan arbetet utförs

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
LOKALERNA									
1. Är lokalen anpassad till verksamheten och antalet anställda?									
2. Är maskinerna uppställda så att personalen har tillräckligt utrymme för att arbeta vid maskiner och transportera material?									
3. Är ordningen på arbetsplatsen tillfredsställande dvs inget skräp, lagrat material, spill och dylikt på golvet?									
4. Är golven hela och gjorda i ett lämpligt material?									
5. Är maskiner som avger luftföroreningar försedda med utsug?									
6. Görs underhåll av ventilationen regelbundet av utbildad personal och dokumenteras detta?									
7. Är bullret så störande att lokalen behöver bullerdämpas med exempelvis absorbenter i tak/väggar, skärmar m m? (Mätning av bullernivån kan behövas.)									
8. Om det bullrar mycket (över 85 dB(A)) används hörselskydd och finns åtgärdsplan för att minska ljudnivån? OBS! även vid 75–80 dB(A) kan hörselskydd behövas.									
9. Görs regelbundna hörselkontroller om bullerexponeringen är 85 dB(A) eller mer?									
10. Är allmänbelysningen tillräcklig i lokalerna och är den bländskyddad?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
11. Är belysningsarmaturerna rengjorda och är de hela?									
12. Upplever de flesta att a) temperaturen är bra, dvs ej för kallt på vintern eller för varmt på sommaren? b) luftkvaliteten är bra?									
13. Är lokalerna fria från besvärande drag från exempelvis fönster, dörrar eller ventilation?									
MASKINER – SKYDD, UTSUG M M									
14. Är nödstoppet tydligt markerat och lättillgängligt i en nödsituation?									
15. Är alla maskinskydd på plats och i funktion?									
16. Är alla rörliga maskindelar skyddade så att ingen kan komma i kontakt med dem?									
17. Är tryckpressar som sprider luftföroreningar försedda med utsug?									
18. Utförs förebyggande underhåll av maskiner regelbundet, enligt tillverkares instruktioner?									
19. Har de som arbetar med maskinerna utbildats om/instruerats i hur man arbetar på ett säkert sätt med varje maskin?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
20. Står kompressorer till maskiner i separat kompressorum?									
MATERIALTRANSPORT, TRANSPORTMEDEL M M									
21. Är transportvägarna									
a) lättframkomliga?									
b) utan trösklar, trappsteg eller lutande plan?									
c) försedda med uppställbara dörrar?									
22. Har truckförare									
a) utbildning och bevis för att köra truck?									
b) arbetsgivarens tillstånd att köra truck?									
23. Är truckarna trafiksäkra och besiktigade?									
24. Vid batteriladdning,									
a) finns särskild uppställningsplats/laddningsplats med ventilation?									
b) finns fungerande ögondusch?									
c) finns och används ögonskydd och handskar vid allt batteriarbete?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
d) finns anvisningar för truckladdning?									
Ergonomi									
25. Har arbetstagarna kunskaper om arbetsteknik och hjälpmedel för att undvika risker för belastningsskador?									
26. Förekommer besvärliga arbetsställningar vid rengöring av maskiner och annat maskinarbete?									
27. Finns lätthanterliga lyfthjälpmedel där upprepade lyft förekommer?									
28. Är arbetshöjden bra vid iläggning och avläggning?									
29. Är arbetsutrymmet runt maskinerna tillräckligt stort så att t ex lyftbord och liftar kan stå nära maskinerna?									
KEMIKALIER – SDB, FÖRVARING M M									
30. Finns aktuella säkerhetsdatablad till de kemiska produkter som används i verksamheten?									
31. Är hanteringen av kemiska produkter riskbedömd?									
32. Har medarbetarna fått information om riskerna i arbetet och hur man arbetar säkert?									
33. Finns hanterings- och skyddsinstruktioner om hur kemiska produkter ska hanteras?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
34. Används lämplig skyddsutrustning?									
35. Finns det en beredskap för behov av första hjälpen i samband med hantering av kemiska produkter?									
36. Om färg m m som innehåller lösningsmedel måste blandas manuellt, görs det i välventilerat utrymme eller med väl fungerande ventilation?									
37. Om rengöringsmedel som innehåller lösningsmedel används vid rengöring av gummidukar, plåtar, valsar m m, a) är rengöraren fri från risk att utsättas för höga lösningsmedelshalter och hudkontakt med rengöringsmedel? b) används så ofarligt rengöringsmedel som möjligt (t ex lösningsmedel med lågt ångtryck och hög kokpunkt, vilket gör att de avger mindre luftföroreningar)? c) om tryckvalsarna tas loss, rengörs de i ett annat välventilerat utrymme? d) används personlig skyddsutrustning, exempelvis skyddshandskar, skyddsglasögon och andningskydd? OBS! Personlig skyddsutrustning ska vara av rätt typ, användas rätt och skötas regelbundet. För mer råd, se www.kemiguide.se .									
38. Undviker ni så långt det går att använda kemikalier som innehåller lösningsmedel, allergiframkallande ämnen eller andra hälsofarliga ämnen?									
39. Förvaras brandfarliga kemikalier i ventilerade och brandsäkra utrymmen?									
40. Förvaras avfall i slutna kärl som är uppmärkta?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
41. Finns saneringsmaterial och avfallskärl i nära anslutning till hantering av lack/färg/lim/lösningsmedel/olja?									
ARBETE MED UV-HÄRDANDE LACK/FÄRG ELLER LIM I TRYCKERI OCH EFTERBEARBETNING									
42. Om ni arbetar med lack/färg eller lim som är UV-härdande eller som innehåller akrylater, epoxi eller isocyanater (allergiframkallande kemiska produkter, s k härdplaster), a) har alla som arbetar med allergiframkallande kemiska produkter (härdplaster) den utbildning som krävs (t ex via företagshälsovården)?									
b) görs medicinsk kontroll av dem som arbetar med allergiframkallande kemiska produkter (härdplaster)?									
c) finns hanterings- och skyddsinstruktioner för arbete med allergiframkallande kemiska produkter (härdplaster)?									
43. Sker påfyllning och tömning av lack/färg/lim automatiskt (hudkontakt med härdplasten undviks)?									
44. Är UV-lamporna avskärmade så att inget UV-ljus sprids till omgivningen?									
45. För att minska akrylatdimma, a) kontrolleras om det finns färgdroppar (ink mist) på tryckverkens galler? (Risk att ohärdad färg sprids till arbetsmiljön)									
b) finns det effektivt utsug över färg-/lackverk?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
46. Är avfallskärl försedda med varningstext, t ex "Farligt avfall. Innehåller akrylater. Allergirisk. Förhindra hudkontakt. Använd skyddshandskar"?									
PREPRESS									
Arbete vid bildskärm									
47. Finns möjlighet till variation vid användande av datormus?									
48. Finns stöd för underarmarna eller för handlederna, t ex handlovsstöd eller dylikt?									
49. Är det möjligt att justera datorbordshöjden så att man kan växla mellan att arbeta sittande eller stående?									
50. Är det enkelt att reglera stolen så att man sitter bekvämt?									
51. Vet medarbetarna hur datorbord och stol justeras?									
52. Finns det platsbelysning som passar till arbetsuppgifterna?									
TRYCKERI									
Hantering av ark och rullar									
53. Kan hela papperspallen köras direkt in i pressen?									
54. Sker luftning och jämnstötning i pressen?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
55. Finns tillräckligt bra rutiner och hjälpmedel för baxning av rulle till rullställ?									
56. Är rullvagnar försedda med stora hjul och lätta att styra?									
Arbete vid maskiner									
57. Om isopropanol används i fuktvatten, a) kan ni sluta använda isopropanolen (möjligt vid vattenoffset)?									
b) kan halten sänkas (minimum 4–6%) så att halten i luften också blir låg?									
c) om ingen av dessa åtgärder fungerar, finns platsventilation som effektivt fångar in ångorna från isopropanolen?									
EFTERBEARBETNING									
Arbete vid olika bokbinderimaskiner									
58. Kan arbetsrotation införas för att minska arbetstiden vid maskiner där det förekommer mycket monotona och ensidiga arbetsrörelser/arbetsställningar?									
59. Har medarbetarna utbildning för att kunna arbeta vid flera maskiner? OBS! Då blir det lättare att arbetsrotera.									